

Konkurs a odpovědnost státu za škodu

Splnění předpokladů vzniku odpovědnosti státu za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím o prohlášení konkursu podle zákona č. [328/1991](#) Sb. lze posoudit bez ohledu na skutečnost, že po zrušení původního rozhodnutí o prohlášení konkursu pro nezákonnost konkursní řízení (jeho první fáze) pokračuje. Dlužník je po opětovném prohlášení konkursu na jeho majetek podle zákona č. [328/1991](#) Sb. oprávněn takovou pohledávku vymáhat jen tehdy, jestliže ji správce konkursní podstaty nese-psal do konkursní podstaty nebo jestliže ji správce konkursní podstaty ze soupisu majetku konkursní podstaty vyloučil.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 29 Cdo 1655/2009, ze dne 10.11.2010)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobce L. Š., zastoupeného JUDr. V. K., advokátem, se sídlem v P., proti žalované České republice - Ministerstvu spravedlnosti, se sídlem v P., o zaplacení částky 95.998.000,- Kč, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 18 C 207/2005, o dovolání žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 20. listopadu 2008, č. j. 20 Co 183/2007-225, tak, že rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 20. listopadu 2008, č. j. 20 Co 183/2007-225, a rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 26. října 2006, č. j. 18 C 207/2005-62, se zrušují a věc se vrací soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Ve výroku označeným rozsudkem Obvodní soud pro Prahu 2 zamítl žalobu, kterou se žalobce (L. Š.) domáhal vůči žalované (České republice - Ministerstvu spravedlnosti) zaplacení částky 95.998.000,- Kč z titulu náhrady škody, jež měla být žalobci způsobena nezákonným rozhodnutím o prohlášení konkursu na jeho majetek ve smyslu ustanovení § 7 odst. 1 zákona č. [82/1998](#) Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem.

Soud při posuzování důvodnosti žalobou uplatněného nároku vyšel zejména z toho, že:

- 1/ Usnesením ze dne 1. července 1999, č. j. 48 K 1046/99-85, prohlásil Krajský soud v Hradci Králové (dále též jen „konkursní soud“) konkurs na majetek žalobce a ustavil správce jeho konkursní podstaty.
- 2/ Usnesením ze dne 4. října 1999, č. j. 1 Ko 261/99-183, potvrdil Vrchní soud v Praze usnesení konkursního soudu ve výroku o prohlášení konkursu.
- 3/ Usnesením ze dne 20. srpna 2002, č. j. 29 Odo 976/2000-405, Nejvyšší soud zrušil usnesení konkursního soudu i je potvrzující usnesení Vrchního soudu v Praze a vrátil věc konkursnímu soudu k dalšímu řízení.
- 4/ Usnesením ze dne 14. července 2003, č. j. 48 K 1046/99-1459, prohlásil konkursní soud opět konkurs na majetek žalobce a ustavil správce jeho konkursní podstaty.
- 5/ Žalobce podal žalobu v této věci za trvání konkursu vedeného na jeho majetek (24. listopadu 2005) přičemž ke dni rozhodnutí soudu prvního stupně o žalobě (26. října 2006) nebylo konkursní řízení skončeno.

Na tomto základě soud - odkazuje na ustanovení § 1 odst. 1, § 5, § 7 odst. 1 a 8 odst. 1 zákona č. [82/1998](#) Sb., jakož i na ustanovení § 6 odst. 1 a § 14 odst. 1 písm. d/ zákona č. [328/1991](#) Sb., o konkursu a vyrovnání (dále též jen „ZKV“) - uzavřel, že žalobce není ve sporu aktivně věcně

legitimován, neboť plnění, které je předmětem žaloby, by bylo majetkem spadajícím do konkursní podstaty a oprávnění vést řízení o takovém nároku náleží správci konkursní podstaty. Námitku, že jde o nárok, jenž se pojí výlučně k osobě žalobce, neshledal soud opodstatněnou, zdůrazňuje, že předmětem žaloby je skutečná škoda na majetku patřícím do konkursní podstaty a nikoli škoda „nemajetková“.

K odvolání žalobce pak Městský soud v Praze ve výroku označeným rozsudkem potvrdil rozsudek soudu prvního stupně.

Námitku, podle níž soud prvního stupně porušil ustanovení § 118a odst. 2 zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), jestliže žalobce nepoučil o svém odlišném právním názoru na aktivní věcnou legitimaci, neshledal odvolací soud opodstatněnou, uzavíraje, že poučení je nezbytné pouze tehdy, vznikne-li v důsledku odlišného právního posouzení věci soudem potřeba doplnění vylíčení rozhodných skutečností. Taková potřeba však nenastala. Soud prvního stupně naopak postupoval v souladu s ustanovením § 99 o. s. ř., když svůj právní názor na věc zpřístupnil účastníkům řízení před rozhodnutím ve věci s poukazem na závěry stanoviska Nejvyššího soudu sp. zn. Cpjn 19/98 (jde o stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 17. června 1998, Cpjn 19/98, uveřejněné pod číslem 52/1998 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek - dále též jen „stanovisko“).

Odvolací soud posléze - odkazuje rovněž na ustanovení § 14 odst. 1 písm. d/ ZKV - přitakal soudu prvního stupně v závěru, podle něhož žalobce v důsledku opětovného prohlášení konkursu na jeho majetek není aktivně věcně legitimován k uplatnění nároku patřícího do konkursní podstaty. Takovým nárokem je rovněž nárok na náhradu škody podle zákona č. [82/1998](#) Sb. Plnění na takový nárok je plněním, jež spadá do konkursní podstaty ve smyslu ustanovení § 6 odst. 2 ZKV a aktivní věcná legitimace k jeho vymáhání svědčí pouze správci konkursní podstaty žalobce.

Dále odvolací soud dodal, že za situace, kdy konkursní řízení, v němž bylo vydáno nezákonné rozhodnutí o prohlášení konkursu, stále probíhá, nemohl nárok na náhradu tvrzené škody ani vzniknout. Tvrdí-li žalobce, že škoda spočívá právě ve zpeněžení majetku v rámci probíhajícího konkursu (maje za to, že nebýt nezákonného rozhodnutí, tak by „k realizaci jeho majetku“ v konkursu vůbec nedošlo), nemůže být do skončení probíhajícího konkursního řízení postaveno najisto, zda a v jaké výši žalobci škoda vznikla. Tu lze zjistit až po skončení konkursu. Žaloba je tudíž z tohoto pohledu (i) předčasná.

Nad rámec důvodů zamítnutí žaloby odvolací soud poznamenal, že vznik nároku nemůže žalobce dovozovat jen z výše uvedeného tvrzení; musí tvrdit a prokazovat příčinnou souvislost nezákonného rozhodnutí se vznikem škody.

Proti rozsudku odvolacího soudu podal žalobce dovolání, jehož přípustnost opírá o ustanovení § 237 odst. 1 písm. c/ o. s. ř., namítaje, že jsou dány dovolací důvody podle ustanovení § 241a odst. 2 o. s. ř., tedy, že řízení je postiženo vadou, jež mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (odstavec 2 písm. a/) a že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci (odstavec 2 písm. b/) a požaduje, aby Nejvyšší soud zrušil rozhodnutí soudů obou stupňů a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Dovolatel obšírně rekapituluje dosavadní průběh konkursního řízení i projednávané věci a následně brojí proti závěru odvolacího soudu, podle něhož mu neschází aktivní věcná legitimace.

V rovině právního posouzení věci dovolatel míní, že nárok na náhradu škody způsobené rozhodnutím o prohlášení konkursu, jež bylo následně zrušeno dovolacím soudem, nemůže vymáhat správce jeho konkursní podstaty (ustanovený poté, kdy v témže konkursním řízení byl na jeho majetek opětovně

prohlášen konkurs). Takový výklad je podle něj v rozporu s článkem 36 odst. 3 Listiny základních práv a svobod. V jeho důsledku by dovolatel z této náhrady škody neobdržel ničeho a vše by dostali „ti, kdo žádnou škodu nezákonným rozhodnutím nedoznali“, totiž věřitelé.

Nesprávným shledává dovolatel i závěr odvolacího soudu o předčasnosti žaloby, maje za to, že byl-li ke dni podání žaloby v důsledku nezákonného rozhodnutí zbaven svého majetku, který byl zpeněžen správcem konkursní podstaty (ustanoveným nezákonným a posléze zrušeným rozhodnutím) zpeněžen, nelze o vzniku škody pochybovat. Řídil-li by se žalobce názorem odvolacího soudu, vedlo by to k promlčení jeho nároku v souladu s ustanovením § 32 zákona č. [82/1998](#) Sb.

Dovolatel uvádí, že byl-li doložitelně a dlouhodobě zbaven v důsledku nezákonného rozhodnutí (o prohlášení konkursu na jeho majetek) celé své konkursní podstaty a je-li navíc celá tato konkursní podstata již převedena na třetí osoby, pak hodnota konkursní podstaty o kterou takto prokazatelně přišel, představuje „logicky a po právu“ jeho škodu. Na tom nemůže - podle dovolatele - nic změnit ani okolnost, že z konkursní podstaty (které by zbaven v příčinné souvislosti s nezákonným rozhodnutím) byly (dle závěru odvolacího soudu) prováděny úhrady jeho dluhů. Dovolatel v této souvislosti míní, že myšlenka, podle níž by bylo možné se zprostit odpovědnosti za škodu poukazem na to, že „majetek který představuje škodu“ způsobenou poškozenému, byl použit na dluhy poškozeného, je „zcela iracionální a nepřijatelná českému právnímu řádu“.

V rovině dovolacího důvodu vymezeného ustanovením § 241a odst. 2 písm. a/ o. s. ř. pak dovolatel odvolacímu soudu vytyká, že nesprávně posoudil nesplnění poučovací povinnosti podle ustanovení § 118a odst. 2 o. s. ř. soudem prvního stupně a že nevyhověl návrhu na přerušování řízení, podanému v souladu s ustanovením § 110 o. s. ř. oběma účastníky odvolacího řízení.

Rozhodné znění občanského soudního řádu pro dovolací řízení (do 30. června 2009), se podává z bodu 12., části první, článku II. zákona č. [7/2009](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

Nejvyšší soud shledává dovolání přípustným podle § 237 odst. 1 písm. c/ o. s. ř., přisuzuje napadenému rozhodnutí ve věci samé po právní stránce zásadní význam v řešení otázek dovoláním otevřených v rovině právního posouzení věci.

Nejvyšší soud úvodem poznamenává, že z hlediska možného vlivu na výsledek dovolacího řízení shledává právně bezvýznamnou tu část dovolací argumentace, která existenci vady, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, pojí s (tvrzeným) nedostatkem poučení dle § 118a odst. 2 o. s. ř.

Kdyby byl správný závěr soudů nižších stupňů, že úpadce není za trvání konkursu vedeného na jeho majetek osobou věcně legitimovanou k podání žaloby o náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím o prohlášení konkursu na jeho majetek (dříve vydaným a posléze zrušeným), pak by případná nesprávnost postupu soudu podle § 118a odst. 2 o. s. ř. nemohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Naopak, neobstojí-li posouzení úpadcovy věcné legitimace soudy nižších stupňů v rovině právního posouzení věci, bude již to samo o sobě důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí a samostatná (na přezkoumání dovolacího důvodu dle § 241a odst. 2 písm. b/ o. s. ř. nezávislá) interpretace § 118a odst. 2 o. s. ř. opět nebude mít žádného smyslu.

Nejvyšší soud se tudíž - v hranicích právních otázek vymezených dovoláním - zabýval dále tím, zda je dán dovolací důvod dle § 241a odst. 2 písm. b/ o. s. ř., tedy správností právního posouzení věci odvolacím soudem.

Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy,

jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Podle ustanovení § 2 zákona č. [82/1998](#) Sb. odpovědnosti za škodu podle tohoto zákona se nelze zprostit.

Ustanovení § 5 zákona č. [82/1998](#) Sb. dále určuje, že stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu, která byla způsobena a/ rozhodnutím, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve správním řízení nebo v řízení trestním, b/ nesprávným úředním postupem.

Dle ustanovení 8 odst. 1 zákona č. [82/1998](#) Sb. nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím lze, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán.

Výše označená ustanovení jsou citována ve znění účinném do 31. října 2004 (tj. naposledy ve znění nálezu Ústavního soudu č. [234/2002](#) Sb.), pro věc rozhodném vzhledem k době vydání zrušujícího usnesení Nejvyššího soudu a vzhledem k absenci přechodných ustanovení, jež by umožňovala uplatnění později přijatých (do rozhodnutí odvolacího soudu) novel zákona č. [82/1998](#) Sb. (zákony č. [539/2004](#) Sb. a č. [160/2006](#) Sb.) na danou věc.

Objektivní odpovědnosti (bez ohledu na zavinění) za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím se stát nemůže zprostit (§ 2 zákona č. [82/1998](#) Sb.), jestliže jsou kumulativně splněny tři předpoklady:

1/ Existence rozhodnutí, jímž v konkrétní věci státní orgán aplikuje obecné pravidlo právní normy na jím posuzovaný případ a rozhoduje tak o oprávněních a povinnostech individuálních subjektů a které bylo ve smyslu zákona č. [82/1998](#) Sb. vydáno nezákonně.

Nezákonným je pravomocné nebo bez ohledu na právní moc vykonatelné rozhodnutí, které bylo příslušným orgánem jako nezákonné zrušeno či změněno. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud ve sporu o náhradu škody proti státu vázán a není oprávněn sám hodnotit, zda předmětné rozhodnutí je skutečně nezákonné (srov. shodně např. důvody rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 19. března 2009, sp. zn. 25 Cdo 917/2007, uveřejněný v časopise Soudní judikatura číslo 10, ročníku 2009, pod číslem 142).

2/ Vznik škody. Vzhledem k tomu, že zákon č. [82/1998](#) Sb. blíže nedefinuje pojem škody ani neupravuje rozsah její náhrady, vychází se pro účely jejího určení z ustanovení § 442 odst. 1 zákona č. [40/1964](#) Sb., občanského zákoníku, podle nějž se hradí skutečná škoda a to, co poškozenému ušlo (ušlý zisk). Srov. opět shodně např. rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 917/2007.

3/ Příčinná souvislost mezi vznikem škody a nezákonným rozhodnutím. Otázka existence příčinné souvislosti je pak otázkou skutkovou, neboť v řízení se zjišťuje, zda škodná událost (zde nezákonné rozhodnutí) a vzniklá škoda na straně poškozeného (dovolatele) jsou ve vzájemném poměru příčiny a následku. Příčinná souvislost se nepředpokládá, nýbrž musí být (rovněž) prokázána; právní posouzení příčinné souvislosti spočívá v určení, mezi jakými skutkovými okolnostmi má být její existence zjišťována (srov. shodně např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. října 2010, sp. zn. 2008/2008, jenž je veřejnosti k dispozici na webových stránkách Nejvyššího soudu).

Splnění těchto předpokladů musí být v soudním řízení bezpečně prokázáno a nepostačuje pouhý pravděpodobnostní závěr o splnění některé z nich. Důkazní břemeno v tomto směru leží na poškozeném (zde dovolateli).

Na tomto základě uvádí Nejvyšší soud k jednotlivým (pro věc významným) aspektům právního posouzení věci následující:

1/ K předčasnosti žaloby.

Odvolací soud při formulování závěru o předčasnosti žaloby vyšel z toho, že splnění předpokladů vzniku odpovědnosti za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím ve smyslu ustanovení § 8 zákona č. [82/1998](#) Sb., které sice bylo (pro nezákonnost) zrušeno, avšak orgán státu po jeho zrušení v zahájeném řízení pokračuje, lze posoudit až poté, kdy je dotčené řízení skončeno.

V obecné rovině tak napadené rozhodnutí vychází ze závěrů přijatých Nejvyšším soudem např. v rozsudku ze dne 25. května 2004, sp. zn. 25 Cdo 593/2003 (jenž je veřejnosti k dispozici na webových stránkách Nejvyššího soudu), v rozsudku ze dne 19. května 2005, sp. zn. 25 Cdo 890/2004 (uveřejněném v časopise Soudní judikatura číslo 8, ročník 2005, pod číslem 118) nebo v rozsudku ze dne 25. srpna 2010, sp. zn. 25 Cdo 2601/2010 (jenž je veřejnosti opět k dispozici na webových stránkách Nejvyššího soudu). Tyto závěry však nesprávně promítá do poměrů projednávané věci.

Odvolací soud - považuje za rozhodující, že na majetek dovolatele byl opětovně prohlášen konkurs a konkursní řízení dosud nebylo skončeno - přehlíží, že konkursní řízení se skládá z několika relativně samostatných fází s rozdílnými účastníky řízení a s rozdílným předmětem.

První, přípravná fáze, počíná podáním návrhu na prohlášení konkursu a končí prohlášením konkursu, druhá, realizační fáze, se v době od prohlášení konkursu do podání konečné zprávy správcem konkursní podstaty pojí s přihlašovaním pohledávek věřitelů, zjišťováním majetku patřícího do konkursní podstaty a zpeněžováním tohoto majetku a třetí, závěrečná fáze, počínající rozvrhovým usnesením postihuje vlastní rozvrh výtěžku konkursní podstaty mezi věřitele a zrušení konkursu (srov. bod XVIII. stanoviska nebo důvody usnesení Nejvyššího soudu uveřejněného pod číslem 76/2008 Sbírký soudních rozhodnutí a stanovisek anebo důvody rozsudku Nejvyššího soudu uveřejněného pod číslem 42/2010 Sbírký soudních rozhodnutí a stanovisek).

V projednávané věci měla být škoda způsobena nezákonným (pro nezákonnost zrušeným) rozhodnutím o prohlášení konkursu ze dne 1. července 1999. I kdyby se tudíž závěry přijaté Nejvyšším soudem v rozsudcích sp. zn. 25 Cdo 593/2003, 25 Cdo 890/2004 a 25 Cdo 2601/2010 prosadily pro posouzení odpovědnosti za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím o prohlášení konkursu (k tomu srov. dále), bylo by z tohoto pohledu významné, kdy skončila první fáze konkursního řízení, tj. kdy bylo (opětovně) rozhodnuto o návrhu na prohlášení konkursu. Skutečnost, že po skončení první fáze konkursního řízení následovala - v důsledku opětovného prohlášení konkursu na majetek dovolatele - fáze druhá (a posléze třetí), je nepodstatná.

Opačný názor, ze kterého vycházel odvolací soud, by v rozporu s účelem a cíli konkursu znemožnil správci konkursní podstaty (k jeho aktivní legitimaci srov. dále) v rámci konkursního řízení uplatnit pohledávku na náhradu škody způsobené původním (nezákonným) rozhodnutím o prohlášení konkursu, a to i v situaci, kdy se dlužník dostane do úpadku (až) v důsledku nezákonného prohlášení konkursu (jak tomu ostatně dle tvrzení dovolatele má být i v projednávané věci).

V případě odpovědnosti za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím o prohlášení konkursu dlužníku se však závěry posledně označených rozsudků Nejvyššího soudu neprosadí.

Nelze totiž přehlížet, že úpadek dlužníka může být způsoben (jak zmíněno výše) až nezákonným (protože posléze zrušeným) rozhodnutím o prohlášení konkursu na jeho majetek. Přitom pohledávka za státem z titulu odpovědnosti za škodu způsobenou tímto rozhodnutím může být právě tím majetkem, jehož zohlednění povede k závěru, že úpadek dlužníka není dán. Odsunutím možnosti posoudit její existenci až na dobu po skončení první fáze konkursního řízení (tj. na dobu, kdy je opětovně rozhodnuto o návrhu na prohlášení konkursu) by byla dlužníkovi odňata obrana, spočívající v argumentaci, že při zohlednění jeho pohledávky za státem z titulu odpovědnosti za škodu

(způsobenou původním /nezákonným/ prohlášením konkursu) není v úpadku formou předlužení a v případě že dlužník doloží schopnost využít této pohledávky, k úhradě svých závazků, že není ani v úpadku ve formě platební neschopnosti (srov. též usnesení Nejvyššího soudu uveřejněné pod číslem 83/2004 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).

Tato skutečnost tedy může být rozhodující pro výsledek první fáze konkursního řízení, tj. pro opětovné rozhodnutí o návrhu na prohlášení konkursu.

Nejvyšší soud proto uzavírá, že splnění předpokladů vzniku odpovědnosti státu za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím o prohlášení konkursu lze posoudit bez ohledu na skutečnost, že po zrušení původního rozhodnutí o prohlášení konkursu pro nezákonnost konkursní řízení (jeho první fáze) pokračuje.

Závěr odvolacího soudu, podle něhož byla žaloba podána předčasně, tudíž správný není.

2/ K věcné legitimaci dlužníka k podání žaloby po opětovném prohlášení konkursu na jeho majetek.

Cílem konkursu je dosáhnout poměrného uspokojení věřitelů z majetku tvořícího konkursní podstatu (§ 2 odst. 3 ZKV), přičemž konkurs se týká jak majetku, který patřil dlužníkovi v den prohlášení konkursu, tak i majetku, kterého nabyl za konkursu (§ 6 odst. 2 ZKV). Majetkem dlužníka jsou i jeho pohledávky; patří tudíž do konkursní podstaty a jsou postiženy prohlášením konkursu (srov. bod XVI. stanoviska).

Má-li být dosaženo účelu (§ 1 odst. 1 ZKV) a cíle (§ 2 odst. 3 ZKV) konkursu, musí témuž režimu podléhat zásadně všechny pohledávky dlužníka, tj. i pohledávka z titulu náhrady škody, způsobené dlužníkem nezákonným rozhodnutím, a to i rozhodnutím o prohlášení konkursu. I její výtěžek je totiž primárně určen - a dovolatel se mýlí, dovozuje-li opak - k uspokojení dlužníkůvých (úpadcových) věřitelů.

Dovolatelova úvaha, podle níž závěr, že pohledávka, kterou vymáhá, by měla být použita (v konkursu) k uspokojení jeho věřitelů, odporuje článku 36 odst. 3 Listiny základních práv a svobod, vyznívá absurdně a ústavnímu pořádku České republiky zjevně odporuje právě tento dovolatelův názor (vycházející z premisy, že dluhy se platit nemusí).

Prohlášením konkursu přechází oprávnění nakládat s majetkem podstaty, a tedy i s pohledávkami dlužníka, na správce konkursní podstaty (§ 14 odst. 1 písm. a/ ZKV). Aktivní věcná legitimace k vymáhání dlužníkůvých pohledávek tudíž svědčí (zásadně) správcí konkursní podstaty (srov. § 14 odst. 1 písm. d/ ZKV a bod XXIII. stanoviska).

Uvedený závěr ovšem neplatí bezvýjimečně. Nehodlá-li totiž správce konkursní podstaty pohledávku vymáhat a vyloučí-li ji z konkursní podstaty (§ 27 odst. 6 ZKV) přechází oprávnění s ní nakládat (se všemi důsledky z toho plynoucími, včetně aktivní věcné legitimace k jejímu vymáhání) zpět na úpadce (srov. usnesení Nejvyššího soudu uveřejněné pod číslem 8/2005 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek). Obdobně to platí, jestliže správce konkursní podstaty (dlužníkem) tvrzenou pohledávku z uvedené příčiny do konkursní podstaty ani neseptíše, ač je mu její existence známa (a to od okamžiku, kdy dá správce konkursní podstaty najevo, že soupis neprovede).

Nezabýval-li se odvolací soud při posuzování věcné legitimace dovolatele příslušností žalobou uplatněné pohledávky ke konkursní podstatě z tohoto pohledu (tj. zda jí správce konkursní podstaty pojal do soupisu majetku konkursní podstaty, popř. zda jí posléze z tohoto soupisu nevyloučil), je jeho právní posouzení neúplné, a tudíž nesprávné.

Proto, aniž ve věci nařizoval jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.) a aniž se pro nadbytečnost

zabýval dovolatelem vytýkanými (dalšími) vadami řízení, Nejvyšší soud rozsudek odvolacího soudu a spolu s ním ze stejných důvodů i rozsudek soudu prvního stupně podle § 243b odst. 2 věty za středníkem a odst. 3 o. s. ř. zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení (§ 243b odst. 3 věta první o. s. ř.).

Právní názor odvolacího soudu je pro odvolací soud i pro soud prvního stupně závazný (§ 243d odst. 1 věta druhá a § 226 odst. 1 o. s. ř.).

V dalším řízení soud prvního stupně za využití ustanovení § 118a odst. 1 o. s. ř. nejprve vyzve dovolatele, aby doplnil vylicení rozhodných skutečností tak, aby z nich bylo možno učinit závěr o (ne)příslušnosti uplatněné pohledávky ke konkursní podstatě. Teprve poté bude moci opětovně posoudit, zda dovolateli svědčí věcná legitimace k vedení sporu. Soud také nepřehlédne závěry obsažené k otázkám odpovědnosti za škodu způsobenou dlužníku nezákonným prohlášením konkursu na jeho majetek ve výše označeném rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 2008/2008.

(zdroj: www.nsoud.cz)

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správa společné věci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správní řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vylučovací žaloba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Promlčení, insolvence](#)
- [Nepřiměřená délka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výše výživného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výživné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Započtení pohledávek \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)